

Posudek vedoucího diplomové práce

Autor práce: **Kateřina Schimmerová**, studium učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: **Komunikační hra s tělesy jako cesta k vytváření geometrických představ**

Kateřina Schimmerová v úvodu své diplomové práce vysvětluje svou náklonnost ke konstruktivistickému přístupu k výuce i ke geometrii a formuluje cíl práce: Identifikovat a zkoumat kognitivní a komunikační jevy při geometrické hře. Dále se stručně zamýšlí nad výukou geometrie na prvním stupni ZŠ a vyjasňuje pro svou potřebu pojem konstruktivismus. Geometrie a konstruktivismus jsou dvě nitky prolínající celou práci. Tvrzení v teoretické části jsou podepřena vhodnými odkazy na četnou relevantní odbornou literaturu.

Po podrobném rozboru hry, která byla zvolena jako nástroj experimentu, z pedagogicko-psychologických hledisek se přes svěřeni se s problémy v průběhu psaní práce (6. kapitola) a krátkou zmínku o prezentaci experimentu společně s kolegyní Klárou Nečasovou na celostátní konferenci Dva dny s didaktikou matematiky 2007 (7. kapitola), v níž neopomene své vlastní vystoupení reflektovat, autorka práce dostává ke stěžejní experimentální části práce. Ta je rozdělena do tří kapitol.

V 8. kapitole s názvem Experiment je popsána metodologie a realizace sedmi experimentů. Volba subjektů experimentu je zajímavá, je velice různorodá, a proto jsou experimenty vedeny na třech úrovních podle věku subjektů. Bylo by užitečné při obhajobě uvést přehled všech experimentů například ve formě tabulky s vyznačením, které protokoly jsou kde uvedeny, eventuálně, které zajímavé byly kde odhaleny. Oceňuji dobře promyšlený scénář hry na úrovni A, tj. pro děti 6-7leté – hru nevysvětluje meta-jazykem, ale hru ilustrativně sehraje s nějakým známým objektem. Experiment na úrovni B – interakce 22letého studenta s protokolem experimentů s malými žáky je vynikající nápad, který mě inspiruje k dalším experimentům. Katka také definitivně volí tu variantu hry, která je založena na haptické percepci a vylučuje percepci vizuální.

9. kapitola se věnuje analýze experimentů a 10. kapitola jejich klasifikaci.

K identifikaci jevů použila metodu atomární analýzy. Je uveden písemný přepis komunikace žáků/studentů a experimentátorky a každý vstup je komentován. Komentáře jsou graficky odlišeny. Jsou mnohdy velice podrobné a autorka v nich projevuje značnou citlivost na různé jevy. Pokud si uvědomí, že nějaký jev neumí posoudit, poctivě to přiznává, ale vždy se snaží o něm alespoň spekulovat. Jsou popsány tři jevy komunikační, spíše jsou to skupiny jevů, a šest jevů kognitivních. V popisu jevu kooperace vs. kompetice a také v 11 kapitole se Katka zmiňuje i o jevu nedorozumění, o chybě a schopnosti práce s chybou. Domnívám se, že tento jev by si zasloužil zvláštní pozornost mezi kognitivními jevy. Bylo by vhodné, kdyby o něm autorka více pohovořila u obhajoby.

V 11. kapitole se diplomantka krátce zamýšlí nad možnostmi uplatnění hry při vlastní výuce a nad jejími modifikacemi vzhledem k cílům hry a věku hráčů. Oceňuji její názor, že analýza chyb by měla být nedílnou součástí této hry. V závěru práce shrnula vše, co bylo v práci uděláno. Trochu mi zde chybí sebereflexe autorky zaměřená na své vlastní proměny při zpracovávání diplomového úkolu. Tu by mohla doplnit při obhajobě.

Do textu práce jsou graficky odlišeně zařazeny i dva pěkné autorčiny vlastní příběhy, kterými ilustruje to, o čem píše na teoretické úrovni.

Závěrem bych polemizovala se zcela první větou, kterou se lze dočíst v anotaci, a sice, že se v práci zabývá prostorovou představivostí dětí mladšího školního věku. Domnívám se, že o prostorovou představivost zde šlo pouze okrajově. Samozřejmě záleží na tom, jak se tento pojmový komplex vymezí.

Kromě již uvedených návrhů do diskuse k obhajobě pokládám ještě tuto otázku: Jaký je rozdíl mezi pojmy sociální interakce a komunikace? Jsou v práci používány vedle sebe, ale jejich rozlišení není patrné.

Katka projevila velice dobrou schopnost samostatně připravit a realizovat experiment, evidovat a analyzovat jej s podporou vhodné odborné literatury. Je schopna si uvědomit své rezervy jak ve svém vystupování při prezentaci, tak ve svých vědomostech. Domnívám se, že z ní vyrostla učitelka se silnou dispozicí se dále vzdělávat, reflektovat své počínání, zamýšlet se nad svými žáky. Konstatuji, že diplomový úkol je splněn a diplomovou práci hodnotím známkou ... *10*

V Praze dne 10.5.2007

D. Jirotková
RNDr. Darina Jirotková, Ph.D.